

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2017. március 2.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

ÉBEN-HÁÉZER

Énekek: 138; 466

Alapige: 1Sámuel 7,1-13

És eljövének a Kirjáth-Jeárimbeliek, és felvitték az Úrnak ládját, és bevivék Abinádáb házába, mely a dombon vala; és Eleázárt, az ő fiát az Úr ládjának őrizésére rendelik. És lőn, hogy attól a naptól fogva, a melyen Kirjáth-Jeárimban hagyták a ládát, sok idő eltelék, tudniillik hús esztendő. És Izráelnek egész háza síráncozék az Úr után. Sámuel pedig szóla Izráel egész házához, mondván: Ha ti teljes szívetekből megtértek az Úrhoz, és eltávolíttjátok magatok közül az idegen isteneket és Astarótot, és szíveiteket elkészítitek az Úrnak, és csak néki szolgáltok: akkor megszabadít titeket a Filiszteusok kezéből. Elhányák azért Izráel fiai a bálványokat és Astarótot, és csak az Úrnak szolgálának. Akkor Sámuel mondá: Gyűjtsétek össze egész Izráelt Mispába, hogy imádkozzam érte-tek az Úrhoz. Összegyűlének azért Mispában, és vizet merítvén, kiönték az Úr előtt; és böjtölének azon a napon, és így szólának ott: Vétkeztünk az Úr ellen. És ekképen ítéle Sámuel Izráel fiait Mispában. Mikor pedig a Filiszteusok meghallották, hogy Izráel fiai összegyűlének Mispában, feljöttek a Filiszteusok fejedelmei Izráel ellen. És mikor ezt meghallották Izráel fiai, megrémülének a Filiszteusoktól. És mondának Izráel fiai Sámuelnek: Ne szünjél meg érettünk könyörögni az Úrhoz, a mi Istenünk-höz, hogy szabadítson meg minket a Filiszteusok kezéből. Vett azért Sámuel egy szopós bárányt, és megáldozá azt egészen égőáldozatul az Úrnak. És fohászkodék Sámuel Izráelért az Úrhoz, és az Úr meghallgatá őt. És lőn, hogy a mikor Sámuel az égőáldozatot végeze, eljövének a Fi-

liszteusok, hogy Izráel ellen harcoljanak. Az Úr pedig mennydörge nagy hangon azon a napon a Filiszteusok felett és annyira megzavarta őket, hogy megverettetének Izráel előtt. Akkor kijövének Izráel emberei Mispából, és üldözték a Filiszteusokat és verték őket egészen Bethkáron alól. Sámuel pedig vett egy követ, és felállítá Mispa és Sén között, és Ében-Háézernek nevezte el, mert mondá: Mindeddig megsegített minket az Úr! És megaláztatának a Filiszteusok, és nem menének többé Izráel határára. És az Úrnak keze a Filiszteusok ellen volt Sámuelnek teljes életében.

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Atyánk, mert a zsoltár szavaival is hallhatuk: te áldott Úr vagy, áldott Isten, szabadító. Magasztalunk téged, hogy a te kezéd munkáit öröktől fogva elvégezted, Jézus Krisztus által végbevitTED. Olyan nagy ajándék és csoda, hogy Szentlelked és ígéd által ma is személyes lehet, mint közösségre nézve is.

Magasztalunk téged, Urunk, a mai nap minden öröméért is. Hálát adunk az elvégzett munkánk sikeréért. Ha bármi nem úgy alakult, ahogy szerettük volna, most is kérjük vigasztalásodat, bátorításodat.

Köszönjük, Urunk, hogy a te szabadításod nemcsak a földi életre tekintettel, hanem az örök életre nézve is elvégzett mű. Szeretnénk ezt hittel látni, megragadni mindig, ennek az örömében élni a krisztusi életet. Köszönjük, hogy ezáltal másokat is meg akarsz nyerni magadnak. Arra kérünk, Urunk, hogy a munkahelyen meg a családban is igyekezzünk úgy élni, hogy szavak nélkül is te beszélsz, te szólsz. Ha pedig szólunk, azon keresztül is megmented az elveszetteket.

Jézus Krisztusért ma is légy jelen Szentlelked és ígéd által, ígéreted szerint.

Amen.

Igehirdetés

Ha a testvérek jártak Neszmélyen, a konferenciatelepünkön, akkor láthatták azt a követ, amire rá volt írva, hogy „Ében-Háézer”. Egy gyermekhéten – úgy emlékszem – napi igeként olvastuk Sámuel könyvét, és Ibi néniékkel arra gondoltunk, hogy a gyermekeknek is egész héten és utána mindenkinek, aki jár Neszmélyen emlékezetül, emlékeztetőül ezt a díszítést szeretnénk oda helyezni, egy kőre ráírva: Ében-Háézer. Most hallottuk a 12. versből, a gyermekek is annakidején: „Mindeddig megsegített minket az Úr!”

Ezzel a kifejezéssel, hogy Ében-Ézer, illetve a kövön ez állt, Ében-Háézer, találkozhattunk már a 4-5. részekben is. Ez a kő Mispa és Sén között lett fölállítva, a másik pedig egy helység volt, Áfek mellett, ahol a filisz-

teusokkal harcolt Izrael népe. Két hely, de a bibliai történet leírásában, az üzenetben egyértelműen látszik, tudatosan nevezte el Sámuel és a nép ezt a követ így, hogy Ében-Háézer, mert jelezni akarták, hogy ami történt abban a helységben, ahhoz kapcsolódóan ez a kő újra meg újra emlékeztessen bennünket.

Neszmélyen ifjúsági és gyermekhetek vannak elsősorban, de hála az Úrnak, vannak ott férfi csendesnapok is, máskor pedig lejutunk oda takarítani, régebben asszonytestvérek is jártak oda csendeshétre. A csendeshetek önmagukban is azt jelzik, hogy Isten nem elsősorban fizikai értelemben akarja a szabadítását adni, hanem sokkal fontosabb a lelki szabadítás, szabadulás. Noha itt fizikai szabadulás is történt – hallottuk a történetet –, de a fizikai szabadulás is a sokkal fontosabb lelkiné volt az igazolása. És Ében-Háézer névvel ez a kő ott Mispá és SÉN között mindig is azt hirdette, hogy Izrael népének folyamatosan tudnia kell, nagyon nagy ajándék az Úr szabadítása az ellenségtől a bajok idején, de ez csak akkor valóság és csak akkor lehet áldás igazán, hogyha az Úr szabadítását, ha kell, naponta átéli a lelki életükben. És ez a bibliai történet Sámuel 1. könyvében, amely készül fölvezetni a Messiás őseként a király érkezését, hiszen majd Sámuel keni föl Dávidot, ebben a könyvben ezen a helyen a 7. részben azt jelzi, hogy Isten népét az Úr hogyan akarja szabadítani nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is.

Az Ében-Háézer, Ében-Ézer kifejezés egyszer vonatkozik Isten népére, aki elveszett, ebben a történetben pedig vonatkozik Isten népére, aki megmentett. Ezt a két jellemzőt vizsgáljuk majd: Ében-Ézer (Isten elveszett népére utalva) és Ében-Háézer (az Isten népe szabadítására, megmentett voltára utalva).

Számunkra pedig az emlékezés ugyanúgy adott lehet, hiszen mi is újra meg újra visszaemlékezünk azokra a szabadításokra, azokra a megmentésekre, amelyeket az Úr elvégzett a mi életünkben is, és talán már a házasságban, a családban vagy a gyülekezetben mi is éreztük ennek az ígének akár aranymondásként is a bátorítását, hogy „Mindeddig megsegített minket az Úr!” Ez egy nagyon kedves aranymondás lehet gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt, mert benne van a múlt (mindeddig), benne van a jelen öröme, és benne van a jövő reménysége is.

Hogyan mutatkozott meg ez az igei gondolat – mindeddig megszabadított minket az Úr – akkor, amikor Isten népe elveszett lett? S hogyan látszik, amikor Isten megmenti az ő népét?

Először tehát negatív csengésű: Isten népe elveszetten Ében-Ézernél. A 4. részben – ha emlékszünk – egy nagyon boldogító és bátorító kijelentés után vagyunk, mert Sámuel születéséről, csodálatos születéséről, és arról a nagy titokról szólt az 1-3. rész, hogy az Úr megjelent neki, ismét van

próféta, van bíra, illetve pap Sámuel személyében Izraelben. S annyira elszomorító a 4. részben a 3. után azt olvasni, hogy Izrael fiai viszont nagyon is úgy élnek, ami azt a kort sajnos mindig is jellemezte, emlékszünk, a bírák korát. A Bírák könyve utolsó verse, a 21. rész 25. verse – már említettem ezt korábban –, amikor kisbetűs ő-vel fogom olvasni: „Ebben az időben nem volt király Izráelben; azért mindenki azt cselekedte, a mi jónak látszott az ő szemei előtt.” Kisbetűs ő-vel. Mert ha nagybetűs lenne, akkor arról lenne szó, hogy mindenki azt teszi, ami kedves az Úrnak. Kisbetűs ő-vel: mindenki azt teszi, ami kedves a saját maga számára.

És ami Izrael fiainak a rettenetes állapotát tükrözi Sámuel idejében, hogy ők még az Urat is úgy akarják, az ő Istenüket maguknak, hogy az ő szemeik előtt kedves dolgokat cselekedje. Mert amikor veszítenek a harci helyzetben Ében-Ézernél, akkor arra gondolnak, hogy hozzuk el a ládát és majd akkor mi fogunk győzni. Mert a láda mágikus módon segít majd a harcban. Azt gondolták ugyanis, hogy az Isten a ládához van kötve, és Isten olyan, az ő Istenük olyan, mint a pogányok, a bálványistenek, hogy amit az áldozatot bemutatók akarnak vele, azt teszi. Tehát még az Isten is – a nagybetűs Ő – tegye azt, amit a kisbetűs ő-nek a kedve és kénye szerint való.

Természetesen, hát mi ezt tudjuk Biblia nélkül is, hogy Isten ebbe nem megy bele, ezt ő nem hagyja, nem tűri. De az Úr népe így gondolkodott. És hiába volt az, hogy a pogányok, a filiszteusok megrettentek Istentől, ők azt hitték, hogy ha a láda ott van az Izrael népe között, akkor nekik végük van. S annyira beszédes a 4. rész 8. verse, mert ezt mondják: „Jaj nekünk! Kicsoda szabadít meg minket ennek a hatalmas Istennek kezéből? Ez az az Isten, aki Égyiptomot mindenféle csapással sújtotta a pusztában.” Ismerik az üdvtörténeti eseményeket, pedig ők pogányok, Isten ellenségei és a népe ellenségei, és most rettegnek az Istentől. De aztán bátorítást kapnak, harcolnak és mégis csak veszít az Úr népe.

Valami nincs rendben. Hát ott volt a láda, és hogyhogy veszítettek? És még a ládát is elvitték a filiszteusok. Csakhogy Isten dicsősége mégis csak megmutatkozott, hiszen a filiszteusok földjén a Dágon szobor kétszer is ledől, másodszor összetörik, a filiszteus városok nagy bajban vannak. Rádöbbennek, hogy mégis csak Izrael Istene él, és valószínű miatta van a veszedelem. És ez akkor derül ki végérvényesen számukra, amikor a tehenek az Úr ládáját visszaviszik Izrael földjére.

A pogányok számára Isten dicsősége mégis csak felragyogott. Az ő népe nem élhetett vissza az ő személyével, nevével, Isten népe nem használhatta az Urat, amikor a ládát használta. Az Úr viszont nem tűrte az ellenség gyalázkodását, mert a láda az ő dicsőségét is jelképezte. Ez hatalmas ellentét a történetben, ott a 4-5. részekben, meg a 6. részben is. Hogy az ő

népét nem hagyja az Úr, hogy a ládát mágikusan értsék, az ellenségnek viszont jelzi, hogy a láda az az Úr ládája. Szent dolog és nem lehet szentségtelenül bánni vele.

Az jutott eszembe, hogy bárcsak az Izrael népe is ilyen szent lett volna már akkor is, hogy az Úrnak nem azokon a csapásokon keresztül kellett volna megmutatnia az ő szentségét meg dicsőségét, hanem az ő benne bízó népe által is, de nem erről volt szó. A lényeg tehát, hogy az Úr népe Ében-Ézernél elveszett lett a szó legteljesebb értelmében. Mert a bírák korában, ha engedetlen volt a nép, emlékszünk, az a sablonos eseményleírás mindig így következik: jött az ellenség, legyőzte őket, aztán ők elkezdtek kiáltani az Úrhoz szabadításért, és az Úr küldte a szabadítót, a bírát és szabadított, és aztán egy ideig viszonylagos béke volt az országban.

De ez a 7. rész is jelzi, hogy Izrael népe ezekben a filiszteusokkal szembeni vesztett helyzetekben nem tapasztalja a szabadítást. Se a testit, se a lelkit. Az Úr dicsősége felragyogott a pogányok között, de az ő népe még mindig nem állt helyre. Amikor pedig elveszett az Úr népe, mert nem bízik az Úrban – és mindjárt még mondok pár jellemzőt –, akkor azért nagyon nehéz arról beszélni, hogy „Mindeddig megsegített minket az Úr!”

De nekem az egyik legszemélyesebb üzenet az ige alapján az ismerős történetben nagyon személyessé pontosan ebben lett, hogy a 4-5-6. részekben leírt kijelentéseket is meghatározza a „Mindeddig megsegített minket az Úr!” Éppen azért, mert Ében-Ézer, Ében-Háézer ugyanaz a név. Ha látjuk az Isten népét elveszette, mert nem bízik az Úrban és nagyon súlyos a bukás, és se testileg, se lelkileg nincs a helyén az egész közösség, de ha az Urat látjuk, látni kell, hogy „Mindeddig megsegített minket az Úr!”

A 7. rész ezt mutatja be. Mert Izrael népe mégiscsak visszakapta a ládát. Hallottuk, Kirját-Jearimba került a láda. A láda már ott van, de az Urat még nagyon távolinak érezték. Húsz éven át szinte sírva vágyakoztak az Úr után. Húsz évig siránkoznak, mert távol érzik az Urat. A húsz év, azért az nagyon hosszú idő ilyen állapotban. És a bírák kora sablonosan leírt jellemzője miatt tényleg különösen fájó, hogy vétkeznek, az ellenség győz, ők kiáltanak az Úrhoz, és az Úr adja a szabadítást a szabadítón keresztül. Azt látjuk, hogy siránkoznak az Úr után. De ez az egész történet jelzi, hogy ez a siránkozás azért mégse volt olyan őszinte és teljes szívből való az Úr iránti érzésekre tekintettel, hiszen azt látjuk, hogy bálványokat imádnak. Az egyiket kifejezetten meg is nevezi, az Astarót dobjátok el. Tehát miközben siránkoztak, mert nagyon távol van az Úr, közben a kor szokása szerint a lelkükben semmi változás nem volt, nagyon kedves bálványokat imádtak, az Astarót pedig különösen kedves volt számukra.

Most mondok jelzőket, ami az Astarót istenségre volt jellemző, és nagyon is mai fogalmak lesznek: a szerelem, a háború, a termékenység isten-

nője. Mellette pedig a Baál, a férfi istenség, ott pedig: a gazdagság, a siker, és vele kapcsolatban is elmondható, a termékenység istensége. Bálványok, tehát más istenek is, bálványistenek, de minősítetten az Astarót, a szerelem, a termékenység, a háború istennője. Mindenki azt tette, ami kedves volt az ő (kisbetűs ő-vel) szemei előtt. Szerelem, háború, termékenység, gazdagság, siker. De nem a pogányok, hanem az Úr népe.

Ha emlékszünk az újszövetségi kijelentésre, a levelek mondják, hogy az újszövetségi hívó népet is fenyegette, ha az Úr nincs a helyén és nem teljes szívből szeretik, a szerelem, a háború, a termékenység, a siker, a gazdagság kérdésében, nem teljes szívből az Úr szerint, akkor jön a bálvány. Minden rossznak gyökere a...? A pénz szerelme. Mert hát szerelem. Van, aki nem a férfit vagy a nőt, mert úgy érzi, de a pénzt annál inkább. Ez csak apró példa arra, hogy ma is lehet valóság: siránkozik valaki vagy valakik az Úr után, mert olyan távoli az Úr, és még mindig nincs lelki szabadulás. Valószínű a fizikai dolgok tekintetében sincs szabadulás, mert nincs a helyén az Úr népe.

S ezért olyan bátorító a 12. versben: Ében-Háézer névvel nevezik el ezt a követ – mindeddig megsegített minket az Úr. Mert ez azt hirdeti, hogy lehet, hogy ilyen a nép, de a segítség nem a néptől indul ki, hanem az Úrtól.

Ezért is beszédes ez a történet. Sámuel még bíra volt, tehát a bírák kora jellemzői állnak, ahogy már mondtam, pontosan ezért ez a történet nagyon beszédes abban, hogy sok más a Bírák könyvében olvasható történettel ellentétben itt nem azt olvassuk, hogy kiáltott a nép szabadításért, és jött a szabadító és nagy csoda történt, hanem jött a szabadító eszköz, de még mielőtt csoda történt volna, megszólalt az Úr általa. Sámuelnek a legelső feladata, amit az Úr a vele való szeretetkapcsolatban rábíz – és ez kiderül egész Izraelnek –, a prófétálás. Hogy ismét van kijelentés Izraelben, mert itt van a próféta.

S a történetben először az Úr szól Sámuelen keresztül és bűnbánatra hívja a népet. Ha a nép nincs a helyén és nem az Úrra figyel, akkor általában nem annyira érdekli a népet az igéje sem. Az érdekli, hogy az Úr tegye azt, amit mi akarunk, és történjen minden úgy, ahogy, de az Úrral való kapcsolatnak az igéjén keresztüli megélése, arra nincs szükség. Miért van nekünk szükségünk Istenre, az ő igéjére? Hát megvagyunk mi nélküle.

Távoli az Úr, mert olyan nehéz az élet, a hétköznapiak, és az Úr a leglényegesebbel kezdi – és ez a kő ezt hirdeti –, hogy az Úr szól. Az Úr segített, elindult az ő szabadító műve, szabadító munkája, de ennek az első mozzanata, hogy Sámuel mint próféta szól, az Úr általa, és meghirdeti a lelki szabadulás, a lelki megmentetés lehetőségét. És mivel szólt az Úr, ezért a folytatásban olyan egyszerű és olyan könnyű kimondani ezeket a szavakat, hogy a nép bűnbánatra jutott őszintén, és hallottuk, hogy böjtölt.

Remélem, emlékszünk, az elmúlt úrnapi istentiszteleten hallottuk, hogy a bőjtnek mi is a célja? Az Úrral való közösség. Az Úrral való szeretetkapcsolat helyreállása vagy átélése minősítetten. Bőjtről is van szó a történetben. Mert a nép bűnbánata őszinte.

A víz kiöntésének mindenképpen lehetett jelképes üzenete is. A különböző magyarázók nem mernek igazán valami mellett úgy érvelni, hogy biztos, hogy ez a jelentése, mindegyik azt mondja, hogy valami jelképes üzenete lehetett. Én csak ennyit mondanék, hogy még a víz kitöltésének fizikai mozdulatával is azt akarták jelezni, hogy mi nagyon komolyan gondoljuk azt, ami viszont láthatatlan, a lelki dolgok. Teljes szívvel az Úrnak. Teljes szívvel az Úrnak.

Aztán a folytatás is persze fontos, de megint olyan természetes, hiszen az Úr szólt. Sámuel nemcsak próféta, hanem pap, áldozatot mutat be, és halljuk, hogy közbenjáró imádságot mond. Az áldozat és a közbenjáró imádság intenzitása, a folyamatossága az egész történetben nagyon fontos. Mert a nép, amikor hallja, hogy jön az ellenség, akkor azt kérik, hogy: – Ne szűnj meg értünk imádkozni! Mert a nép, amikor hallotta az Úr szavát, és őszinte a bűnbánat, akkor tudja, hogy csak az Úr segíthet. Ebben benne van az is, hogy most már nem érzik távolinak az Urat, mert a nép most már nem siránkozik, hanem azt mondja: – Sámuel, ne szűnj meg értünk könyörögni, imádkozni!

Az áldozatot nem kellett megismételni, hiszen már ott volt előttük, és a történetnek olyan bátorító az a mozzanata is, hogy miközben ég az áldozati állat, tehát az Úrral való kapcsolat helyreállása a lelki szabadításra nézve is, aközben támad az ellenség. Csak szegény ellenség nem tudja, hogy ahogy a korábbi történetekben is már ott volt az Úr, csak akkor még nem volt helyén az Úr népe, most már a helyén van, és az ellenségnek esélye nincs győzni. És Isten megszabadítja a népet. És a bírák kora eme sablonos történetleírása itt ért be abba a célba, ami a többi történetnél is ott van, hogy a nép vétkezett, jött az ellenség, a nép kiáltott szabadításért, és az Úr küldte a szabadítót, a bírát. Csak ebben a történetben, melyben Sámuel volt az utolsó bíra, apró mozzanatokban eltérések voltak, mert Istennek a szabadító kegyelmét akarják kiemelni.

Emlékszünk, hogy történt ilyen máskor is, hogy valaki imádkozik, és közben az Úr szabadít harc közben? Mert amikor kijöttek Egyiptomból, és megtámadják nagyon gonoszul és orvul az amálekiták – ott a Mózes 2. könyve 17. része alapján tudjuk –, akkor Mózes imádkozik, Áron, Húr tartja a kezét, Józsué harcol, és akkor is az Úr győzelmet ad. Tehát az Úr népe számára ez nem volt újszerű. Ők ehhez hozzá voltak szokva, ha emlékeztek a történetre. Itt mindenképp azt kérték, hogy: – Ne szűnj meg értünk imádkozni!

És ez a történet azért is nagyon bátorító, mert látszik, hogy nem is igazából a népnek kellett harcolni, hanem, s ez is egy szokványos dolog volt az Úr szabadítása szempontjából, maga az Úr harcolt, mert az Úr mennydörgött. Annyira megzavarodtak az ellenség, a filiszteusok, a katonák, megrettentek, hogy tulajdonképpen Izraelnek nem is nagyon kellett megerőltetni magát a harchoz, mert így simán győztek. Józsué könyvének a 10. részében hasonló esemény történt. Ott is volt erről szó, hogy az Úr megrettentette az ellenséget, és ez az a történet, ahol ráadásként még a nap és a hold is megáll, hogy Józsué hatalmas győzelmet arathasson az ellenségen.

Sámuel próféta, pap, bíra ebben a történetben, mert a nép lelkileg szabadíttatik, mentetik meg először, hogy aztán a fizikai, testi szabadítást is átélhesse. Az ellenséget az Úr így győzte le. A 13. vers azért volt fontos az üzenet szempontjából, mert azt olvastuk itt, hogy a filiszteusok Sámuel teljes életében azt kellett, hogy átéljék, hogy az Úr keze ellenük van. Ha emlékszünk Sámuel történeteire a folytatásban, vannak még harcok a filiszteusokkal, de csatát nem nyerhetnek igazán. Ezt emeli ki az ige, hogy az Úrnak a szabadítása a filiszteusokkal szemben ennyire teljes volt. A nép teljes bűnbánattal, teljes szívvel ragaszkodik az Úrhoz, szolgál nekik, csak neki most már, eldobják a bálványokat, és az Úr szabadítása is ennyire teljes, tökéletes. „Mindeddig megsegített minket az Úr!”

A történetnek a két fontos jellemzője ez volt tehát, hogy Isten népe elveszetten is tapasztalta mégiscsak az Úr kegyelmét, mert jött a megtartás, és az Ében-Ézer, Ében-Háézer név („Mindeddig megsegített minket az Úr!”), ezt akarja kiemelni. Lássam az Úr népét, amikor éppen nem győzedelmes, akkor is az Úr szabadítása, megmentő kegyelme szempontjából. Meg persze akkor is, amikor nagy csodák vannak.

A „mindeddig” kifejezést így a végén hangsúlyozom még. Három kifejezéssel majd. Mindeddig: tehát a csatában, ebben a csatában, a filiszteusok elleni csatákra nézve a múltban is, meg majd a jövőben, a Sámuel 1. könyve 7. része egész bibliai könyv tekintetében meg a történeti könyvek fényében az isteni üdvtörténet mindegyik végbement cselekedeteiben. Mindeddig. Tehát nemcsak egy csata, nemcsak egy ellenséggel szembeni csata, hanem az egész üdvtörténet benne van a „mindeddig”-ben. A múlt, a jelen és a jövő, mert Isten királyt akart adni és majd adja Dávidot. Ezért is kellett, hogy a bírák korában is mindig legyen szabadítás, Sámuel idejében is.

Olyan elszomorító azt olvasni majd a 8. részben, hogy Isten maga azt mondja erre a népre, akik itt a 7. részben ezt élték át: „mert nem téged utáltak meg, hanem engem utáltak meg, hogy ne uralkodjam felettük. Mindama cselekedetek szerint, a melyeket véghez vittek attól a naptól

kezdve, a melyen kihoztam őket Égyiptomból, egészen a mai napig (hogy elhagytak engem, és idegen isteneknek szolgáltak): veled is aszerint cselekedsznek.” Amikor királyt kért a nép, és az Úr ezt mondja: azért kérik a királyt, mert megutáltak engem. És ez nekem nem új dolog, mert mindig is ilyen volt ez a nép.

Mindeddig megszabadított minket az Úr. És most végig arról beszéltem az ige alapján, hogy a történeti könyvek üdvtörténeti eseményei is ilyennek mutatják az Urat. S a következő részben ott van, hogy a nép, sajnos a nép hányszor és milyen hamar vissza tud esni. Megutálják az Urat. De az Úr akkor is az, aki, és ezt a népet majd helyreállítja. Dávid személye mutatja a Messiás, Dávid fia, Jézus eljövételét.

Nekünk újszövetségi hívókként a „Mindeddig megsegített minket az Úr!” kifejezésből a „mindeddig” azt jelzi, hogy tényleg az ószövetségi történeteken keresztül Isten végigvitte az ő megmentő szeretetét, kegyelmét az ő népe életében, és mindig volt szabadítás, mert az övéinek a bűne, elveszett állapota sem lehet gát az Úr szabadító kegyelmére.

Amikor a „mindeddig” gondolatnál várjuk az Úr szabadítását, vagy magunk vagy mások életében, amikor úgy érezzük, hogy mióta nagyon nehéz, és nagyon nehéz a várakozás, akkor a „mindeddig” hadd hirdesse ennek az ígének az alapján, hogy ha az Urat látom, akkor ő előbb-utóbb cselekszik mindig, és először mindig a lelket akarja elvégezni, hogy aztán a testet, fizikait is. És amikor az Úr szól, márpedig szól, akkor az ő szabadítását végzi.

Az Úr Jézus maga is, amikor áldozatot mutatott be egyszer s mindenkorra, még ott a kereszten is imádkozott, közbenjárt: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek! Azért, mert az őszinte bűnbánat és a pogányoknak is a teljes szívvel az Úrhoz térés lehetősége csak úgy lehetett, hogyha Jézus is azt végzi el, amit a „mindeddig” alapján ki kell emelni, hogy az ószövetségi ígéretek Messiása. Jézusnak azért kellett olyan Messiásnak lenni, amilyen, mert Isten üdvtörténeti tetteket hajtott végre általa is. A hívó nép, mi is, én is sajnos lehetünk ilyenek, hogy csak földi segítség, megoldás, Isten az én kényem-kedvem szerint, vagy az én kényelemem szerint cselekedjen valamit. Néha én is szeretnék visszaélni a kegyelemmel, sajnos, de olyan jó, hogy élhetünk a kegyelemből, mert az Úr mindeddig megsegített és mindvégig megtart.

Amikor benne van, hogy megsegített, megszabadított, ott csak azt az egyszerű ténymet akarom aláhúzni, hogy itt is befejezett esemény után vannak. Jézus szabadítása is befejezett múltbeli tény, elvégzett tény. És amikor ő áldozatot mutatott be és közbenjáró imát mondott, ez is befejezett tény, de mikor mi tudjuk, hogy Jézus a mennyei dicsőségben közbenjár értünk, akkor ez azt jelenti, hogy az ő elvégzett váltságművét, szabadí-

tását újra meg újra számunkra, miértünk ott az Atya előtt képviseli. Az ő közbenjárása, értünk közbenjárása az része ennek a szabadító műnek, de mi miattunk.

És amikor ehhez az Úrhoz ragaszkodhatunk mi is hűséggel, mert mindeddig megsegített minket – ez az Úrhoz közel levő népnek a hitvallása is –, akkor emlékezzünk Dániel egyik barátjára, mert az egyiküknek a neve hordozza ezt a megsegítés kifejezést: Hananjá (az Úr kegyelmes), Misáél (kicsoda olyan, mint Isten), és a harmadik Azarjá (az Úr megsegít). Dániel három barátja, emlékszünk, azt mondták, hogy mi akkor is ezt az Urat imádjuk és szolgáljuk, hogyha nem segít, mert nekik az Úrral való kapcsolat volt a döntő. Mi nem imádjuk a bálványszobrot, és nem félünk tetőled meg az égő tüzes kemencétől, mert a mi Istenünk a te kezedből is ki tud szabadítani. Azarjá meg a két társ számára Isten keze erősebb volt Nabukodonozorénál is. Megszabadított, mert az Isten keze hatalmas kéz. Akkor is, amikor ítélsz, akkor is, amikor szabadít.

A „de ha nem tenné is” bizalma: mindeddig megszabadított az Úr, a mi Istenünk. Most éppen nem tapasztaljuk talán, semmi gond, majd ő tudja, hogy mikor, hogyan. A lényeg, hogy ő a mi Istenünk. És ez az Úr. Mindeddig megszabadított minket az Úr. „Mindeddig megsegített minket az Úr!” Az Úr, ugye aki a szövetséghez hűséges, az ígéreteit megtartó Isten. Ez az Úr Jézus. És a szabadítani kifejezés ebben a 4-7. részekig terjedő történetleírásban többször is ezzel a szóval van az ősi nyelven, amiből Jézus neve származik. Megsegít az Úr, mert szabadít. Lelkileg is, fizikailag is szabadító Úr. Jézus vagy Úr Jézus.

Ennek a történetnek a bátorítása vagy ha kell, vigasztalása abban ragyog föl, hogy „Mindeddig megsegített minket az Úr!” Azaz elvégeztetett múlt, a jelenben munkálkodó isteni szabadítás, segítség, és a jövő bizonyosságával. Mert Izrael népe is átélte ezt, mi még inkább átélhetjük, hiszen nekünk az Úr Jézus személyében még mélyebben felragyogott Istennek ez a segítése. Ében-Háézer kifejezés tehát ezt hirdette. Ha elveszett is Isten népe, ha megmentett is Isten népe, az Úr mindig ott van, az elveszett népét megmenti, megmentett népét pedig megtartja.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért mennyei Édesatyánk, hogy az Úr Jézus vállalta azt a váltságművet, ami a mi megmentetésünk, megszabadításunk ára volt. Köszönjük, Urunk, hogy te az ószövetségi népednek is adtad a messiási őst, Dávidot, a királyt. Magasztalunk, hogy az ő személyében is szabadítót adtál. Köszönjük, hogy Sámuel prófétai, papi, bírá személye, tettei mindmind a te eszközeid lehettek. Köszönjük, Urunk, hogy amit az Ószövetségben terólad láthatunk, azt még mélyebben átélhetjük az újban.

Köszönjük, Urunk, hogy a mi hétköznapi életünkben is igaz, lelkileg és testileg is szabadítasz. Arra kérünk, Urunk, hogy ezt merjük hittel megragadni. Őrizz meg bennünket minden hamisságtól, bálványimádástól. Tudod, Urunk, hogy mi szeretnénk teljes szívvel ragaszkodni hozzád. Bennünket is tisztíts, ha kell.

És kérünk arra is, Urunk, hogy amikor szabadításra várunk, hittel várjunk, mert te Úr vagy. Segíts hálásnak is lennünk, amikor visszaemlékezünk a múlt nagy tetteire. Köszönjük, hogy te minket is hányszor megtartottál, tényleg az elveszett báránykákat megkerested.

Magasztalunk azért, Urunk, hogy azokat is meg akarod nyerni, akik még nem a tiéd egyáltalán. És hisszük, hogy rajtunk keresztül is megnyerheted őket. Szeretnénk eszközök lenni mi is a te kezében.

Kérünk téged, a gyülekezet betegeiért, kórházban levő testvéreinkért is. Úgy imádkozunk: segítsd őket, Urunk. És ha műtét előtt vagy után vannak, különösen is legyél ott mellettük.

Vigasztald a gyülekezetet a gyászában. A holnapi temetésen is a feltámadás szabadító evangéliuma hadd hangozzék, Urunk. Kérünk téged, vigasztald a gyülekezet többi gyászolóját is, a gyászoló családokat.

Köszönjük, Urunk, hogy szabadításodért könyöröghetünk Kárpátalján. Urunk, abban a válságos helyzetben is a háborús körülmények között a te népednek, a tieidnek adj lelki erőt, lelkileg szabadításodat vidd végbe bennük. De kérjük adj ott fizikai megoldást, mentsd meg, Urunk, azokat a népeket ott.

És kérünk arra, Urunk, hogy a most csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg Jézus érdeméért.

Ámen.

466. ének

Mason Lowell, 1792–1872.

Rád te-kint már hi-tem, Meg-vál-tóm,
Is-te-nem, A Gol-go-tán: Halld kö-nyör-
gé-se-met, És vedd el vét-ke-met;
Mos-tan-tól hadd le-gyek Ti-ed csu-pán.

2. Szívemet töltse be Kegyelmed ereje Buzgósággal! Meghaltál érettem; Add: szívem s életem Teérted éghessen, Forró lánggal!

3. Ha elfog útamon Félelem s fájdalom: Fogd kezemet! Derítsd fel éjemet, Szárítsd fel könnyemet: Tévelygésben ne hagyd Én lelkemet!

4. Éltem ha fogyva-fogy, És a halál ahogy Jön már felém: Megváltóm, ments te meg Kétségtől engemet, Nálad hogy üdvömet Meglássam én.

Palmer Ray, 1808–1887.